

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/128/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203568
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7813203568.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci navrhovateľa: CD Consulting, s.r.o., so sídlom v Prahe 3, K červenému dvoru 3269/25a, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni D. X.Á., P. Y., Ž. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka OZ Spolok právnej ochrany spotrebiteľa so sídlom v Košiciach, Čajakova 1, IČO: 42 244 552, o zaplatenie 1.098,13 eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu 12C/409/2013-45 z 12.12.2013 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa preskúmaným uznesením konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku prerušil a to až do skončenia konania vedeného pred Súdny dvorom Európskej únie pod sp. zn. veci C-558/13.

Rozhodol tak v konaní, ktoré sa začalo dorúčením návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že v podobnej veci Krajský súd v Prešove konanie vo veci prerušil a predložil podľa § 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 19 ods. 3 písm. b/ Zmluvy o Európskej únii Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku v znení: „Má sa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4 Smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla.“ Na základe uvedených skutočností v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ konanie vo veci prerušil.

Proti tomuto uzneseniu sa včas odvolal navrhovateľ. Navrhol uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/156/2013 o položení prejudiciálnej otázky a o prerušení konania nie je právoplatné, lebo bolo voči nemu podané odvolanie a teda formulovaná prejudiciálna otázka nebola právoplatne predložená Súdnemu dvoru Európskej únie a tým nebol založený žiadny dôvod na prerušenie konania a namietať,

že neboli splnené procesné predpoklady pre prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako to uvádza prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí netvrdí, že by rozhodol o tom, že požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke, resp. že tak mieni urobiť. Iné zákonné ustanovenia podľa ktorých by konajúci súd rozhodol o prerušení konania v napadnutom rozhodnutí uvedené nie sú. Tiež namietal, že v prejednávanej veci možno riadne pokračovať bez prerušenia konania, pretože formulovaná prejudiciálna otázka nie je pre vec významná. Právny poriadok, či už vnútroštátny, ako aj medzinárodný, ktorý je možný na vec aplikovať je v rozsahu pre rozhodnutie v tejto veci jednoznačný a nie je potrebné získať odpovede na formulovanú prejudiciálnu otázku. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove - uznesenie sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013, z ktorého je zrejmé aké právne predpisy je potrebné na vec aplikovať a akým spôsobom ich vykladať a tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci a potvrdzuje jeho uvedené závery. Súdom prvého stupňa označené konanie o prejudiciálnej otázke nerieši otázku, ktorá by mala význam pre toto súdne konanie a preto nie je daný dôvod na prerušenie konania. Krajský súd v Prešove predložil Súdnemu dvoru hypotetickú otázku a navyš nerespektoval platné procesné predpisy uplatniteľné na konanie vo veci samej a nerespektoval skutočnosť, že aj prvostupňový aj odvolací súd má aplikovať predovšetkým jednoznačný procesný rámec určený ním, ktorým je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Tvrdil, že prejudiciálna otázka je vykonštruovaná a na konanie vo veci samej je nutné pozeráť sa len v rámci uplatniteľných procesných predpisov, či nariadenie o Európskom konaní s nízkou hodnotou sporu umožňuje napriek svojmu ustanoveniu čl. 5, 7 a 9 a napriek celkovej pasivite odporcu nariadiť pojednávanie, vykonávanie dôkazov a skúmať ex offio zmluvu a kauzu právneho vzťahu. Krajský súd v Prešove teda nerespektoval prednosť nariadenia o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu a položil svojim uznesením hypotetickú otázku, to znamená otázku, ktorá smeruje na rozbor vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá nie je primárne použiteľná vo veci samej so sekundárnym právom EÚ. Prejudiciálna otázka sa netýka výkladu práva Únie, ktorý by súd objektívne potreboval pre rozhodnutie vo veci samej, resp. únieové ustanovenie, o výklad ktorého vnútroštátny súd požiadal, nie je možné aplikovať na prebiehajúci spor. Prvostupňový a odvolací súd Krajský súd v Prešove nedodrжал nariadenie o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu a tým poprel jeho práva v rozpore s týmto nariadením, nerespektoval uplatniteľný procesný predpis, najmä skutočnosť, že celé konanie je v zásade písomné a nerespektoval nariadením stanovenú hospodárnosť a rýchlosť konania a tiež svoju týmto nariadením výslovne obmedzenú preskúmvaciu právomoc. Možnosť ex offio skúmania skutkového a ďalšie právneho základu je nariadením o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu v zásade vylúčená, podľa siedmeho bodu preambuly k nariadeniu európske konanie musí zaručiť rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov v celej Európskej únii a podľa ods. 9 preambuly súd alebo tribunál by mal rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu. Práva dlžníka, aj ak ide o spotrebiteľa, sú jednoznačne a výlučne dané procesným postupom stanoveným Nariadením o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu a nemajú byť ex offio modifikované súdom. Vzhľadom na zásady hospodárnosti a účinnosti konania je predkladať prejudiciálne otázky až po vyjadrení účastníkov konania. Krajský súd v Prešove svojim postupom mu neumožnil vo veci samej sa k prerušeniu konania z dôvodu predloženia prejudiciálnej otázky akokoľvek vyjadriť. Napokon uviedol, že Slovenská republika je viazaná obsahom Ženevskej zmenkovej konvencie a Ženevského jednotného zmenkového zákona, pričom reálnym výrazom tejto viazanosti bol úplný prenos obsahu týchto medzinárodných zmlúv do zákona č. 191/1950 Zb. (Zákon zmenkový a šekový zo dňa 20. decembra 1950), ktorý je naďalej bez zmeny účinný na území Slovenskej republiky a je rozhodným hmotnoprávnym normatívnym aktom aj v prejednávanej veci. Označené medzinárodné zmluvy majú prednosť pred právom Európskej únie a to podľa čl. 351 Zmluvy o Európskej únii. Nie je preto možné položiť prejudiciálnu otázku tak, že bude pomerovaná z hľadiska rozporu vnútroštátna právna úprava obsahovo zhodná s medzinárodnou právnou úpravou, s úpravou sekundárneho práva Európskej únie. Medzinárodná právna úprava má vždy prednosť pred sekundárnym právom.

Odvolací súd na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia pojednávania, preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

V konaní pred súdom prvého stupňa došlo k vadám v postupe súdu podľa čl. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie) pri posudzovaní procesných otázok v štádiu začatia konania, keď súd prvého stupňa postup v tomto štádiu konania nedodržiaval a v rozpore s úpravou čl. 4 v spojení s čl. 19 citovaného Nariadenia konanie prerušil.

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 28.3.2013 bol súdu doručený návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia spolu s písomnými dôkazmi (originál zmenky, plnomocnenstvo, výpis z obchodného registra, osvedčenie na registráciu pre daň z pridanej hodnoty). Po vyriešení otázky vecnej a miestnej príslušnosti súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku a následne napadnutým uznesením konanie prerušil.

Vzhľadom na splnenie podmienok pre konanie v zmysle Nariadenia (ide o cezhraničný spor vo veci s nízkou hodnotou sporu) je súd povinný postupovať v zmysle Nariadenia, ktoré vo svojom čl. 19 upravuje aj otázku rozhodného procesného práva tak, že pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Z vyššie citovaného článku 19 je zrejmé, že vnútroštátnu procesnú úpravu možno použiť iba v prípadoch, ak samotné Nariadenie nemá inú úpravu.

Začatie konania je upravené v čl. 4 citovaného Nariadenia a jeho ďalší priebeh je upravený v čl. 5 a nasl. Nariadenia.

V zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia navrhovateľ začne európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva A ako je uvedené v prílohe I, a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom, ako je fax alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky obsahuje opis dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné podporné dokumenty. Podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia, ak sa súd alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené, a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd alebo tribunál použije vzorové tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II. Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Z vyššie citovaného čl. 4 Nariadenia (začatie konania) je zrejmé, že v tomto štádiu konania súd posudzuje návrh výlučne z hľadiska splnenia Nariadením určených predpokladov pre ďalšie konanie (či nejde o pohľadávku zjavne neopodstatnenú alebo návrh neprípustný alebo či navrhovateľom poskytnuté informácie sú dostatočne jasné alebo primerané, či tlačivo návrhu je správne vyplnené), teda posudzuje tento návrh výlučne z formálneho hľadiska a odstraňuje jeho vady (obdoba postupu podľa Občianskeho súdneho poriadku po doručení návrhu na začatie konania).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v štádiu začatia konania podľa čl. 4 Nariadenia je prerušenie konania vylúčené vzhľadom na charakter tohto štádia, v ktorom súd iba posudzuje, či na základe podaného návrhu bude pokračovať v konaní podľa čl. 5 ods. 1 a nasl. Nariadenia alebo návrh zamietne podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia. Ak návrh má všetky náležitosti v zmysle Nariadenia, súd pokračuje v konaní v zmysle čl. 5 ods. 1 (priebeh konania).

V zmysle čl. 5 ods. 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s čl. 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 4 Nariadenia do 14 dní od doručenia odpovede odporcu súd alebo tribunál odošle navrhovateľovi kópiu odpovede spolu s príslušnými podpornými dokumentmi.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia (Skončenie konania) do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách uvedených v čl. 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a/ v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b/ vykoná dôkazy v súlade s čl. 9, alebo
- c/ predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s čl. 13.

Podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v čl. 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Z vyššie citovaných čl. 5 a 7 Nariadenia je zrejmé, že iba v prípade, že tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky v zmysle nariadenia je správne vyplnené a nejde ani o iné nedostatky v zmysle čl. 4 citovaného Nariadenia, súd pokračuje v konaní podľa čl. 5 a 7, kedy si v prvom rade vyžiada odpoveď odporcu. Teda až v tomto štádiu konania môže sa zaoberať hmotnoprávnym posúdením veci a ak toto závisí od vyriešenia otázky, ktorá sa rieši v inom konaní, môže aj konanie prerušiť v zmysle ustanovení O.s.p., teda aj v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p..

Keďže v prejednávanej veci súd nedospel do tohto štádia konania (podľa čl. 5, resp. 7 Nariadenia), je prerušenie konania predčasné a v rozpore s vyššie citovaným Nariadením.

Navyše odvolaciemu súdu z úradnej činnosti je známe, že Krajský súd v Prešove informoval Súdny dvor Európskej únie listom zo 7.5.2014, že berie späť svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania, v dôsledku čoho predseda súdneho dvora nariadil výmaz veci C-558/13 z registra Súdneho dvora.

Z vyššie uvedených dôvodov a s prihliadnutím na to, že konanie, pre ktoré súd prvého stupňa rozhodol o prerušení konania v danej veci bolo „zastavené“, odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z., o súdoch, v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.